

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2805/18-S

Název	Mateřská škola Heřmaničky, okres Benešov
Sídlo	Číšťovice 18, 257 89 Heřmaničky
E-mail	skolkahermanicky@seznam.cz
IČ	70995222
Identifikátor	600041549
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zuzana Štefková
Zřizovatel	Obec Heřmaničky
Místo inspekční činnosti	Číšťovice 18, 257 89 Heřmaničky
Termín inspekční činnosti	5. 12. 2018 – 6. 12. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů; zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Mateřská škola Heřmaničky, okres Benešov (dále MŠ) má jednu třídu, ve které se může vzdělávat nejvýše 28 dětí. Provoz je celodenní v době od 6:30 do 16:30 hodin. Stravování

děti zajišťuje blízká základní škola, v MŠ je pouze školní jídelna-výdejna. Pro pobyt dětí venku je k dispozici prostorná zahrada, vhodné je i okolní přírodní prostředí.

K termínu inspekce se v MŠ vzdělávalo 22 dětí, z toho čtyři povinně (tzn. k zahájení školního roku dovršily pět let věku). U jednoho z nich doporučilo školské poradenské zařízení poskytování 2. stupně podpůrných opatření (bez zpracování individuálního plánu). Kapacita MŠ nebyla v posledních dvou letech naplněna, přijímány jsou i děti mladší tří let. Vzdělávání je poskytováno podle školního vzdělávacího programu „Naše školka školička, pěkná je jak písnička“ (dále ŠVP).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka byla do funkce jmenována na základě výsledku konkurzního řízení a vykonává ji od roku 2014. Vzhledem k tomu, že si v zákonné lhůtě dvou let od zahájení činnosti ředitele nedoplnila odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou v MŠ vykonává, nesplňuje v současné době předpoklady pro výkon činnosti ředitele mateřské školy.

Záměry k rozvoji činnosti školy zpracovala ředitelka v samostatném dokumentu při nástupu do funkce s výhledem na čtyři roky. Stanovené cíle jsou reálné, v dokumentu však většinou chybí konkrétní postupy k jejich realizaci. Systematické vyhodnocování úspěšnosti jejich postupného naplňování v průběhu daného období dokladováno není, pedagogická rada nebyla ředitelkou zřízena. Dílčí, operativně přijímaná opatření k řešení vzniklých situací systémově nesměřují k naplňování koncepčních záměrů v souladu s požadavky RVP PV. Následkem nedostatečné evaluace je neidentifikování rizik v podmínkách, průběhu a organizaci vzdělávání pro naplňování požadavků RVP PV. V průběhu inspekční činnosti byly také zjištěny chybné postupy (viz níže), z nichž některé vyplývají z nedostatků v obsahu dokumentace (např. nesprávný postup ředitelky při omezení či přerušení provozu MŠ, vymezení kratší doby pro pobyt dětí venku v režimu dne).

Zveřejněný ŠVP není v souladu s RVP PV, vzdělávací obsah v něm není zpracován formou ucelených tematických bloků. V dokumentu je uveden pouze výčet témat bez bližší charakteristiky a stanovení vzdělávacích záměrů. V tomto školním roce je vzdělávací nabídka MŠ rozšířena nabídkou zájmové aktivity – angličtina. Ta je dostupná jen přihlášeným dětem za úplaty a zajišťuje ji externí lektorka. Probíhá ve volných prostorách MŠ a nenarušuje realizaci ŠVP, z hlediska psychohygieny je však nevhodně zařazena téměř bezprostředně po obědě. Nedostatek byl však zjištěn v souvislosti s předáváním dětí lektorce bez písemného pověření jejich zákonných zástupců. Školní řád neobsahuje všechny požadované údaje, provoz a vnitřní režim školy nestanovila ředitelka plně v souladu s právním předpisem.

Základní informace o provozu, organizaci a vzdělávací nabídce MŠ jsou zákonným zástupcům sděleny při třídní schůzce na začátku školního roku, dostupné jsou i ve vstupních prostorách MŠ nebo na webových stránkách. Aktuální oznámení o změnách, popř. o pořádaných doprovodných akcích ŠVP jsou pak vzhledem k velikosti školy poskytovány především osobně při předávání dětí nebo jsou zveřejněny na nástěnkách v MŠ, kde jsou rodičům prezentovány i výtvarné nebo rukodělné práce dětí. Příležitost ke zlepšení má MŠ v průběžném zpřístupňování bližších informací rodičům o obsahu a záměrech aktuálně realizovaného bloku, popř. o možnostech vzájemné spolupráce nebo poradenských služeb MŠ, zejména s ohledem na povinné předškolní vzdělávání.

Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání od školního roku 2018/2019 ředitelka vyhověla všem zájemcům, správně ověřila splnění zákonné podmínky (očkovaní). Nesprávně však od 1. září 2018 přijala i dítě, které k tomuto datu nedovršilo věku dvou let.

Personální obsazení MŠ se zcela změnilo, podmínky pro realizaci ŠVP požadované RVP PV však nejsou optimální. Aktuálně zajišťují vzdělávání dvě pedagogické pracovnice, včetně ředitelky, v rozsahu plných pracovních úvazků. Učitelka odbornou kvalifikaci pro předškolní vzdělávání k termínu inspekce splňovala, ředitelka nikoliv (viz výše). V souvislosti s délkou provozu MŠ nedochází k souběžné práci pedagogických pracovníků při vzdělávání. To vytváří rizika pro zajištění optimální pedagogické péče o děti a jejich bezpečnosti, zejména při pobytu venku. Další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo v posledních dvou letech u učitelky zaměřeno především na získání odborné kvalifikace, ředitelka se účastnila odborných seminářů týkajících se oblasti řízení MŠ.

Činnost školy je financována standardně z prostředků přidělených ze státního rozpočtu, získaných od zřizovatele nebo z vlastní činnosti (úplata za vzdělávání). Ve spolupráci se zřizovatelem došlo v období od poslední inspekce k modernizaci prostředí a zlepšení materiálních podmínek pro realizaci ŠVP (výměna dveří a osvětlení, vybudování bezbariérového přístupu do budovy, rekonstrukce hygienických zařízení, vybavení školní zahrady novými herními prvky, zastřešení pískoviště apod.). Provedená obměna nábytku vhodně přispěla k rozšíření možností volného přístupu dětí k hračkám a pomůckám, přetrvává však nedostatečná výšková diferenciací dětských stolů a židlí. Ke zlepšení podmínek pro zajištění bezpečnosti dětí přispěla oprava oplocení školní zahrady nebo vybudování plotu okolo studny. Naopak neprovádění pravidelných odborných technických kontrol herních prvků a absence provozního řádu školní zahrady představuje v oblasti zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (dále BOZ) při vzdělávání riziko (zejména proto, že školní zahrada je po skončení provozu MŠ volně přístupná veřejnosti, a nejsou stanovena jasná pravidla pro její provoz). O pravidlech bezpečného chování při vzdělávání v prostorách MŠ i mimo ně jsou děti na začátku školního roku i v jeho průběhu poučovány (dokladováno záznamy v třídní knize, ověřeno při hospitacích). O účinném vedení dětí k jejich dodržování svědčí i nízká úrazovost.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitace k hodnocení průběhu vzdělávání byly provedeny u obou pedagogických pracovníků v dopoledním i odpoledním programu. Sledovaný obsah vzdělávání odpovídal tématu stanovenému v ŠVP. Zaměřen byl především na seznamování dětí s tradicemi blížících se vánočních svátků a z projevů dětí bylo zřejmé, že navazuje na obsah vzdělávací nabídky předchozích dnů.

Z inspekčního zjišťování (výsledky hospitací, analýza dokumentace, rozhovory s pedagogy) však vyplynulo, že při rozpracování tématu do třídního plánu není dostatečně plánována diferenciací vzdělávací nabídky a využívání různých metod a organizačních forem s ohledem na věková specifika nebo individuální možnosti a potřeby dětí. I v této oblasti se nepříznivě projevuje nízká efektivita evaluačního systému a absence funkční pedagogické rady.

V době ranního scházení poskytovaly učitelky dětem především prostor pro volné hry. Správně podněcovaly děti k samostatné komunikaci, podporovaly rozvíjení kamarádských vztahů mezi nimi a vedly je ke vzájemné ohleduplnosti a toleranci. Možnosti rozvíjení her podle volby dětí však nepříznivě ovlivňoval omezený prostor učebny v přízemí, ve které probíhaly, a menší rozmanitost škály hraček v ní. Většinou také chyběla plánovitě připravená širší nabídka podnětů k cílené podpoře rozvoje dětí podle individuálních potřeb (zejména v povinném předškolním vzdělávání) a rozšiřování jejich znalostí v souvislosti s tématem (ve sledovaném programu se omezovala jen na splnění jednotného úkolu prostřednictvím pracovního listu). Zvolená organizace, ve které probíhá část programu

v dolní učebně, také neumožňuje různou délku herních aktivit podle zájmu a potřeb dětí, protože je děti musejí jednotně ukončit a v daný čas přecházejí do učebny v patře. Rizika v této části programu vznikají v souvislosti s dostupností hygienického zařízení dětí, které je umístěno v patře.

K rozvíjení personálních dovedností a samostatného vyjadřování dětí vhodně napomáhá pravidelné zařazování ranního kruhu. Děti v něm mají příležitost ke vzájemnému sdělování zážitků, ale současně jsou vedeny k naslouchání ostatním. Učitelky v něm také účelně využívaly příležitosti pro opakování např. znalostí o přírodě, početních dovedností, zapamatování si vyslechnutého textu nebo básniček. K zaujetí dětí a zapojení i těch pasivnějších vhodně využívaly loutku. V ranním kruhu učitelky cíleně kladenými otázkami jednotlivým dětem částečně rozlišovaly nároky na ně. Cílené formování personálních dovedností bylo patrné i v průběhu dne při režimových činnostech (oblékání, hygiena, stolování). Děti byly vedeny k samostatnosti v sebeobsluze, vzájemné pomoci (zejména při přecházení ze třídy do šatny nebo jídelny v přízemí) a dodržování kulturně společenských pravidel při stravování.

Řízené pohybové činnosti byly součástí dopoledního programu v obou dnech inspekce, pro naplňování stanovených záměrů (rozvoj fyzické zdatnosti, upevňování správného držení těla) však nebyly srovnatelně účinné. Z výsledků hospitací je zřejmé, že chybí nastavení postupů a pravidel pro jejich jednotnou realizaci oběma učitelkami. Obsah didakticky zacílených aktivit byl v době inspekce převážně uzpůsoben konání Mikulášské nadílky a přípravě na vánoční besídku. Avšak ze sledovaného průběhu lze v souvislosti s analýzou třídní dokumentace konstatovat, že ani v této části programu není diferenciací vzdělávací nabídky dostatečně naplánována a účinně realizována s ohledem na věkově smíšenou skupinu dětí. Převažovala frontální organizace a i při rozdělení dětí do dvou skupin plnily všechny stejný úkol. Učitelky průběžně sledovaly činnosti dětí, pozitivně oceňovaly jejich dílčí výsledky a v případě potřeby poskytovaly jednotlivcům potřebnou pomoc. Cílené vytváření příležitostí pro sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení dětí (zejména těch nejstarších) zaznamenáno nebylo.

Pobyt dětí venku probíhal v době inspekce podle nesprávně nastaveného režimu a nebyl zajištěn odpovídajícím počtem pracovníků vzhledem k počtu přítomných dětí, včetně mladších tří let. Učitelka však dbala na zajištění jejich bezpečnosti. Při krátké procházce mimo areál MŠ měly všechny děti reflexní vesty, učitelka je průběžně kontrolovala a poučovala o pravidlech správného chování na ulici. Následně jim poskytla také dostatek prostoru pro volný pohyb na školní zahradě. Během pobytu venku v rozhovorech s dětmi také vhodně využívala příležitosti pro opakování (např. poznatky o přírodě, orientace v prostoru) a podněcovala je k samostatnému řečovému projevu.

Při odpoledním odpočinku učitelky respektovaly nižší potřebu spánku starších dětí, které měly možnost věnovat se klidovým činnostem mimo lůžko. Připravena pro ně byla i nabídka činností směřujících k jejich přípravě na přechod do základní školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Informace o výsledcích vzdělávání dětí získává ředitelka především z vlastní pedagogické práce, provádí také hospitační činnost u učitelky. Systematické vyhodnocování průběhu a výsledků vzdělávání ředitelkou však vzhledem k absenci pedagogické rady realizováno není. Pedagogické pracovnice monitorují úroveň rozvoje dětí sledováním jejich výkonů v průběhu vzdělávacích činností, k posuzování dovedností dětí využívají také jejich výtvarné a rukodělné práce, popř. pracovní listy. Své postřehy z průběžného pozorování si každá učitelka zaznamenává. Z inspekčního zjišťování (předložené dílčí záznamy,

rozhovory s pedagogy) je patrné, že pro vytvoření funkčního systému pro sledování rozvoje dětí v MŠ chybí jednotné nastavení sledovaných oblastí rozvoje dětí a v nich očekávaných výstupů (s ohledem na věková specifika dětí) pro obě učitelky. Chybí také nastavení jednotných postupů pro poskytování podpůrných opatření dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami v průběhu vzdělávání a vyhodnocování jejich účinnosti. V případě potřeby poskytuje MŠ zákonným zástupcům kontakty na odborníky (logoped, pedagogicko-psychologická poradna).

Dobrých výsledků dosahuje MŠ v oblasti rozvoje personálních dovedností. Děti byly samostatné v sebeobsluze, bezprostředně komunikovaly mezi sebou i s vrstevníky, bylo patrné, že jsou cíleně vedeny ke vzájemné ohleduplnosti a vzájemné pomoci i dodržování kulturně společenských pravidel, což se příznivě projevovalo zejména při stolování.

Závěry

Vývoj školy

- Zcela se změnilo personální obsazení MŠ.
- Současná ředitelka v zákonné lhůtě od zahájení činnosti ředitele neabsolvovala studium k získání odborné kvalifikace pro učitele mateřské školy, nesplňuje tak předpoklady pro výkon ředitele.
- Snížil se počet dětí, v posledních dvou letech nebyla kapacita MŠ plně využívána, přijímány jsou i děti mladší tří let.
- Provedenými rekonstrukcemi bylo modernizováno prostředí MŠ, byl vybudován bezbariérový přístup do budovy. V oblasti materiálních podmínek došlo k mírnému zlepšení.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní a evaluační systém je málo účinný. To se negativně projevuje neidentifikováním rizik v organizaci a průběhu vzdělávání nebo v zajištění bezpečnosti dětí při něm a nedostatky v obsahu dokumentace.
- Personální podmínky pro zajištění vzdělávání. Při současném personálním zabezpečení nedochází k souběžné práci učitelek ani při pobytu dětí venku.
- Nedostatečná diferenciací vzdělávací nabídky s ohledem na věková specifika a individuální potřeby dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit účinnost kontroly a hodnocení.
- Zlepšit personální podmínky.
- Diferencovat vzdělávací nabídku a využívat rozmanitější škálu metod a forem při naplňování ŠVP s ohledem na věková specifika a individuální potřeby dětí.
- Sjednotit postupy učitelek při hodnocení vzdělávacích pokroků dětí a vedení záznamů o jejich výsledcích.
- Zlepšit informovanost rodičů o obsahu aktuálně realizované vzdělávací nabídky, zejména s ohledem na přípravu dětí na vstup do základní školy a rozvíjení vzájemné spolupráce při ní.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 20 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 20 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Mateřské školy Heřmaničky, okres Benešov, vydaná obcí Heřmaničky dne 20. prosince 2011, Dodatek č. 1 k úplnému znění zřizovací listiny čj. 147/2012, vydaný obcí Heřmaničky dne 26. srpna 2015
2. Výpis správního řízení, vydaný Krajským úřadem Středočeského kraje dne 9. března 2016, čj. 037458/2016/KUSK
3. Jmenování do funkce ředitelky Mateřské školy Heřmaničky, vydané obcí Heřmaničky dne 26. března 2014 s účinností od 1. dubna 2014
4. Koncepce Mateřské školy 2014 - 2018
5. Dokumenty vlastního hodnocení MŠ, školní rok 2017/2018 a 2018/2019 (záznamy z hospitací, hodnocení tematického bloku ŠVP)
6. Výroční zpráva, školní rok 2016/2017 a 2017/2018
7. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-2294/12-S, z inspekce provedené ve dnech 12. a 13. prosince 2012
8. Výkaz S1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. září a 2017 a 2018, Výkaz Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. říjnu 2018
9. Personální dokumentace – doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků, osvědčení o absolvovaném dalším vzdělávání pedagogů
10. Školní řád, školní rok 2018/2019
11. Školní vzdělávací program „Naše škola školička, pěkná je jak písnička“, platnost od 1. září 2017, včetně třídního vzdělávacího programu
12. Školní matrika (evidenční listy), školní rok 2017/2018 a 2018/2019
13. Doklady o přijímání dětí od školního roku 2018/2019 – vzorek, kritéria pro přijímání dětí
14. Dokumentace o vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním roce 2018/2019 (doporučení školského poradenského zařízení)
15. Záznamy z provozní porady, školní rok 2017/2018 a 2018/2019
16. Kniha úrazů dětí, žáků a studentů založena ke dni 1. září 2014, záznamy za školní rok 2017/2018 a 2018/2019 k termínu inspekce
17. Třídní kniha, školní rok 2017/2018 a 2018/2019
18. Docházka dětí, školní rok 2017/2018 a 2018/2019
19. Rozvrh přímé a nepřímé pedagogické činnosti mateřské školy Heřmaničky, školní rok 2018/2019

20. Záznamy o vzdělávacích pokrocích dětí 2017/2018 a 2018/2019 – vzorek
21. Zápis z jednání při inspekční činnosti ze dne 6. prosince 2018
22. Stanovení výše úplaty za předškolní vzdělávání dítěte v mateřské škole pro školní rok 2018/2019
23. Doklady k zajištění BOZ (záznamy o školení zaměstnanců BOZ a PO; Pokyny a informace pro BOZ a PO - příloha ke Směrnici pro školení BOZP a PO, aktualizace 23. srpna 2018)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejímu obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Dana Macková, školní inspektorka, vedoucí
inspekčního týmu

Dana Macková v. r.

Ing. Dana Drlíková, kontrolní pracovnice

Dana Drlíková v. r.

V Praze 2. ledna 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Zuzana Štefková, ředitelka školy

Zuzana Štefková v. r.

V Heřmaničkách 8. ledna 2019